

14
Elżbieta Błeszyńska
DOKUMNETACJA PROJEKTU HABILITACYJNEGO
"EMOCJE"
AUTOREFERAT

dr inż. arch. Elżbieta Bleszyńska - adiunkt
Politechnika Śląska w Gliwicach
Wydział Architektury
Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego

Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art.16. ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r, o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki. (Dz.U.nr.65.poz.595 ze zm.):

Zgodnie z wymogiem formalnym, wskazuję projekt pt. „Emocje”.
W skład wskazanego projektu wchodzi trzy dzieła mojego autorstwa :

I. Monografia: Elżbieta Bleszyńska, *Tożsamość miejsca w urbanistyce*,
Wydawnictwo Naukowe ExMachina, Katowice 2013,
ISBN 978-83-61137-99-3, s. 246
Książka została wydana w ilości 100 egz.

II. Projekty.

Wybrane, autorskie projekty dotyczące konkretnych przestrzeni miejskich, pokazujące sposób zapisu emocji w koncepcjach urbanistycznych.

III. Film rysunkowy pt. *Żywioły*.

SPIS TREŚCI

1. Informacja o przebiegu pracy	7
2. Dodatkowe miejsca pracy	8
3. Omówienie wskazanych osiągnięć artystycznych	9
3.1. Wprowadzenie	9
3.2. Strategia artystyczna	12
3.3. Uzasadnienie podjęcia tematu - Emocje	13
3.4. Opis projektu "EMOCJE"	17
3.4.1. Monografia, Elżbieta Błęzyńska, Tożsamość miejsca w urbanistyce	17
3.4.2. Projekty	19
3.4.3. Film pt. żywioty z rysunkami	19
4. Działalność naukowa i twórcza przed uzyskaniem stopnia doktora ..	20
5. Działalność naukowa i twórcza po uzyskaniu stopnia doktora.	22
6. Współpraca z zagranicą	28
7. Działalność dydaktyczna	28
7.1. Ćwiczenia	28
7.2. Wykłady	29
7.3. Dyplomy	30
8. Praca organizacyjna	30

1. INFORMACJA O PRZEBIEGU PRACY

- 04.12.1992

Obrona pracy Dyplomowej Magisterskiej na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, otrzymanie tytułu magistra inżyniera architekta.

Tytuł pracy dyplomowej: *Projekt centrum handlowo-usługowego w Katowicach. Czwarty wymiar*. Promotor; prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek.

- 01.10.1993

Rozpoczęcie pracy na stanowisku asystenta na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, w Zespole Urbanistyki pod kierunkiem prof. dr hab. inż. Zbigniewa Gądka.

- 06.12.1994

Rozpoczęcie studiów podyplomowych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie, na Wydziale Architektury, w Instytucie Architektury Krajobrazu z zakresu: Architektura Krajobrazu, Ochrona i kształtowanie krajobrazu a planowanie przestrzenne w warunkach demokracji i gospodarki rynkowej.

- 28.01.1995

Otrzymanie świadectwa ukończenia studiów podyplomowych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie na Wydziale Architektury, w Instytucie Architektury Krajobrazu z zakresu Architektura Krajobrazu: ochrona i kształtowanie krajobrazu a planowanie przestrzenne w warunkach demokracji i gospodarki rynkowej, po złożeniu egzaminu końcowego.

- 13.06.1995

Otwarcie przewodu doktorskiego o tytule roboczym: *Znaczenie miejsca w przestrzeni*. Promotor: prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek - uchwałą Rady Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

- 01.10.1998 - 30.06.1998

Podniesienie kwalifikacji w metodach kształcenia i doskonalenia zawodu nauczyciela na kursie zorganizowanym przez Ośrodek Badań i Doskonalenia Dydaktyki na Politechnice Śląskiej.

- 17.12.1999

Uzyskanie stopnia doktora nauk technicznych w zakresie architektury i urbanistyki, nadanego uchwałą Rady Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej. Tytuł pracy: *Struktura i jej wnętrze. Kontekst przeżycia*. Promotor: prof. zw. dr inż. arch. Stanisław Tomaszek (wyznaczony przez RW WA po śmierci prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewa Gądka). „*O architekturze przestrzeni, wnętrze - kontekst przeżycia*”

- 01.10.2000

Mianowanie na stanowisko adiunkta na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego. (Do dnia dzisiejszego)

- 2002-2003

Uczestnictwo w międzynarodowym kursie „Strategic Perspectives and Networking, Environment as an Asset for Development” zorganizowany przez Nordregio-Nordic Centre for Spatial Development. Gdańsk-Polska, Kaunas-Litwa, Riga-Łotwa, Tartu-Estonia, Helsinki-Finlandia, Sztokholm-Szwecja .

- 14.06.2013
Wszczęcie przewodu habilitacyjnego pt. *Tożsamość miejsca w urbanistyce*, na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej.
- 10.02.2016
Odyte kolokwium habilitacyjne na Wydziale Architektury Politechniki Wrocławskiej.

2. DODATKOWE MIEJSCA PRACY

1. Praktyka zawodowa w pracowni architektonicznej: „Inarko”, Duda i Zubel, Gliwice .09.1993- 12 .1993 r.
2. Praktyka zawodowa w pracowni konserwatorskiej i projektowej „Akant + Urbi” S.C. w Gliwicach 01.05.1994-30.09.1996. W 1996 - stanowisko kierownika pracowni architektonicznej, w wymiarze ½ etatu.
3. Politechnika Śląska w Gliwicach Wydział Architektury Katedra Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, 44-100 Gliwice, ul. Akademicka 2A.
01.09.1993 - 01.09.1994 – staż, pełny etat
01.09.1994 - 01.10.2000 – asystent, pełny etat
01.10.2000 - adiunkt do dnia dzisiejszego, pełny etat
4. Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych w Zabrze, 41-810 Zabrze, ul. Siłki 55.
01.09.1996- 31.08.1997 - nauczyciel kontraktowy rysunku technicznego w wymiarze 4/18 etatu.
01.09.1997-19.06.1998 - nauczyciel kontraktowy rysunku technicznego w wymiarze 6/18 etatu.
01.09.1998-31.08.1999 - nauczyciel kontraktowy rysunku technicznego w wymiarze 12/18 etatu.
01.09.1999-31.08.2000 - nauczyciel kontraktowy rysunku technicznego w wymiarze 16/18 etatu.
01.09.2000-31.08.2001- nauczyciel kontraktowy rysunku technicznego w wymiarze 16/18 etatu.
01.09.2001-31.08.2005 - nauczyciel kontraktowy podstaw projektowania w wymiarze 8 /18 etatu.
5. Wyższa Szkoła im. Bogdana Jańskiego, Wydział Zamiejscowy w Zabrze, 41-800 Zabrze, ul. Marii Curie-Skłodowskiej 40.
01.10.2007-30. 09. 2008 – w wymiarze ½ etatu
01.10.2008-30. 09. 2009 - pełny etat
6. Biuro Projektów i Realizacji Inwestycji Projekt Consulting, Spółka z o.o. 44-101 Gliwice, ul. Mikołowska 15/16.
01.04.2008 - 30.06.2008 - stanowisko asystenta projektanta, pełny etat
7. Bielska Wyższa Szkoła im. Józefa Tyszkiewicza w Bielsku Białej, 43-300 Bielsko-Biała, ul. Nadbrzeżna 12.
01.10.2011-28.02.2012 - przeprowadzanie autorskich wykładów i ćwiczeń z przedmiotu: Krajobrazy Komponowane, umowa o dzieło.
01.03.2012 – 15.07.2012 – przeprowadzanie autorskich wykładów i ćwiczeń z przedmiotu: Historia Ogrodów, umowa o dzieło.

8. Prowadzenie własnej pracowni projektowej.
Pracownia projektowa: „om” 01.11.1995 – 2005 r.
Pracownia projektowa: „Kreator” Studio projektowe, od 2005 r. do dnia dzisiejszego.

3. OMÓWIENIE WSKAZANYCH OSIĄGNIĘĆ ARTYSTYCZNYCH

3.1. WPROWADZENIE

Jestem absolwentką Wydziału Architektury, kierunku Architektura i Urbanistyka, Politechniki Śląskiej w Gliwicach. W 1991 r. odbyłam praktykę studencką, która polegała na uczestnictwie w warsztatach zorganizowanych przez The University of Sheffield, School of Architecture, w Wielkiej Brytanii, której opiekunem ze strony polskiej był prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek. Studia ukończyłam w 1992 r. realizacją projektu dyplomowego pt. *Projekt centrum handlowo-usługowego w Katowicach, czwarty wymiar*, pod kierunkiem prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewa Gądka, w zespole Urbanistyki, w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego. Od 01.10.1993 r. rozpoczęłam pracę w Zespole Urbanistyki, w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Przez kolejne lata od momentu ukończenia studiów moja działalność naukowa koncentrowała się na pracy badacza przestrzeni miejskiej, ponadto: nauczyciela akademickiego oraz projektanta doszukującego się niekonwencjonalnych wartości w przestrzeniach miejskich.

Twórczość profesora Zbigniewa Gądka oraz współpraca z Nim sprawiła, że przestrzeń miejską zaczęłam traktować jako miejsce przeżywania emocji o różnej głębi. W 1996 roku pod Jego kierunkiem opracowałam autorską waloryzację przestrzeni Śródmieścia Częstochowy pt. *Przeźrenie i wnętrze*, która była częścią szerszego opracowania pt. *Studium Urbanistycznego Śródmieścia Częstochowy z uwzględnieniem postulatów konserwatorskich*. Całe opracowanie było opublikowane w miesięczniku nr 3 Architektura i Biznes 03.1998 (artykuł pt. *Studium Śródmieścia Częstochowy*, autorzy: Zbigniew Gądek - 80%, Elżbieta Błęszyńska - 20%). (załącznik tom II, 1.4) Równocześnie z pracą na Wydziale Architektury praktykowałam w znanych, gliwickich pracowniach architektonicznych: w pracowni „Inarko” Andrzeja Dudy i Henryka Zubła, w pracowni „Akant + Urbi” - pod opieką Krzysztofa Barysza, gdzie opracowałam 11 projektów dla przestrzeni publicznych w miastach Górnego Śląska. Realizowałam się wówczas jako projektant tych przestrzeni, konfrontowałam swoje idee z pragmatyczną rzeczywistością. (załącznik tom II, 1.5.6)

W związku z poszukiwaniami powiązań mojej idei z innymi teoriami postrzegania przestrzeni urbanistycznej, nawiązałam kontakt z prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewem Baciem. Czynnie uczestniczyłam w Jego warsztatach naukowo-eksperymentalnych o nazwie „Habitat”, organizowanych przez Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej.

Prowadzone dyskusje oraz podejmowane tematy badawczo-projektowe upewniały mnie o zasadności podjętych badań na temat emocji związanych z przestrzeniami urbanistycznymi i przez nie wywoływanych.

Realizowałam się także zawodowo przez uczestniczenie w konkursach architektoniczno-urbanistycznych: moje koncepcje były próbą zabierania głosu w interdyscyplinarnych dialogach na temat istotnych wartości, które należy doceniać w przestrzeni miejskiej, na przykład wartość tożsamości miejsca. Podkreślałam emocje, które wywołują przestrzenie miejskie, eksponowałam te emocje w moich pracach. Analizowałam pod tym kątem miejsca w przestrzeniach urbanistycznych. Moje koncepcje były zauważane, wyróżniane i prezentowane na wystawach pokonkursowych (np. Arsenał w Krakowie, Urząd Miasta w Gliwicach, Urząd Miasta w Knurowie)

Podnosiłam również swoje kwalifikacje zawodowe. W 1995 roku ukończyłam studia podyplomowe z zakresu Architektura Krajobrazu, Ochrona i kształtowanie krajobrazu a planowanie przestrzenne w warunkach demokracji i gospodarki rynkowej w Instytucie Architektury Krajobrazu na Wydziale Architektury Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki w Krakowie. (załącznik tom II, 15.7) Moje zainteresowanie krajobrazem miejskim zaowocowało wykonaniem w 2007 roku analizy krajobrazu Jury krakowsko-Częstochowskiej w rejonie gminy Włodowice. Następnie w 2008 roku wraz z mgr inż. arch. Agnieszką Romanowską-Tarczyńską (50% udziału) wykonałyśmy modelową dokumentację Zajazdu Jurajskiego w ramach projektu „Perła Jury ” - II Schemat Pilotażowego Programu Leader. (załącznik tom II, 14.69) Celem tego projektu było wdrożenie jednolitej wizualnie sieci obiektów gastronomiczno-turystycznych, komponujących się z krajobrazem Jury. Pochodną zainteresowań architekturą regionu Jury Krakowsko-Częstochowskiej oraz fascynacji tradycyjnie budowanymi tutaj, dominującymi w krajobrazie, murami kamiennymi stało się opracowanie projektu ochrony murów kamiennych w Gminie Ożarówice.

W latach 2002-2003 uczestniczyłam w międzynarodowym kursie: Strategic perspectives and Networking: The Environment as an Asset for Development, organizowanym przez Nordregio-Nordic Centre for Spatial Development w : Gdańsku w Polsce, Kownie na Litwie, Daugavpils na Łotwie, Tartu w Estonii, Helsinkach w Finlandii oraz w szwedzkim Sztckholmie. (załącznik tom II, 15.11) W ramach szkolenia zaprezentowałam autorski projekt ukazujący nurtujący mnie wówczas problem zanikających, tradycyjnych i niezwykle wartościowych, świadczących o tożsamości miejsca, kamiennych ścian w krajobrazie Jury Krakowsko-Częstochowskiej wraz z propozycją sposobu ich ochrony.

W moich badaniach naukowych nadal podejmowałam tematy, które swoją treścią nawiązywały do moich idei dotyczących wartości związanych z emocjami wywoływanych przez przestrzenie miejskie. W takim ujęciu analizowałam strukturę urbanistyczną. Dążyłam do próby urbanistycznego i architektonicznego zapisu emocji. Efektem badań tego rodzaju jest zbiór referatów i moich wystąpień na konferencjach krajowych i międzynarodowych oraz dwie monografie: (załącznik tom II, I)

„O architekturze przestrzeni, wewnątrz - kontekst przeżycia”,
Wydawnictwo Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Gliwice, 2005, ISBN:83-7335-355-0, s. 81; (załącznik tom II. 1.7)

oraz:

„Tożsamość miejsca w urbanistyce”, Wydawnictwo Naukowe ExMachina, Katowice, 2013, ISBN 978-83-61137-99-3, s. 246. (załączony egzemplarz)

W celu zwrócenia uwagi na istotne dla mnie wartości związane z emocjami w urbanistyce, zabierałam głos uczestnicząc w organizowanych konkursach na rewitalizację przestrzeni publicznych oraz w różnego rodzaju wystawach. .(załącznik tom II, XI)

Znaczące w moim dorobku dydaktycznym było organizowanie warsztatów studenckich. (załącznik tom II, X) Nawiązywałam kontakty z samorządami w celu pozyskiwania istotnych dla gmin tematów, które równocześnie mogły stać się inspirującymi dla studentów. Współpracowałam z innymi, poza Politechniką Śląską, ośrodkami naukowymi oraz artystami, w celu wzbogacenia warsztatu dydaktycznego. W latach 1994-2014 zorganizowałam 11 warsztatów. (załącznik tom II, X) Efektem tych działań były wystawy w siedzibach gmin oraz happeningi w opracowywanych przestrzeniach urbanistycznych tych gmin.

Stopniowo, opracowany przeze mnie styl w sposobie opisywania relacji w przestrzeniach urbanistycznych stał się rozpoznawalny i zaczął wzbudzać szersze zainteresowanie. Przez koncepcje i projekty docierałam do zainteresowanych, chcących realizować moje założenia ideowe w opracowywanych projektach budowlanych. W efekcie zaczęły pojawiać się moje pierwsze realizacje zarówno obiektów architektonicznych jak i całych założeń urbanistycznych. W latach 1993-2015 opracowałam około 121 prac koncepcyjno-projektowych, z czego zrealizowano 60.(załącznik tom II, XIV)

Przy trzech realizacjach budowlanych obiektów architektonicznych, powstałych na podstawie moich koncepcji projektowych własnoręcznie wykonałam detal wystroju wnętrza, który miał za zadanie wzmocnić czytelność idei całego założenia projektowego. (załącznik tom II, XIII) I tak: zrealizowałam płaskorzeźbę przedstawiającą krajobraz w technice papier-mâche o wymiarach 4.3 m x 1.5m x 0.4 m w budynku firmy Foltrans-Centra w Sośnicowicach (2013), rysunek drzew w tynku cementowo-wapiennym w budynku Centrum Usług Publicznych w Zbrostawicach (2010) oraz koncepcję dekoracji ściany, ukazującą ludzkie zmysły w budynku Atelier Sztuki w Tarnowskich Górach(2012).

Inną moją formą poszukiwania możliwości zapisu emocji był rysunek a następnie budowanie sekwencji rysunkowych. W 2002 roku zdobyłam drugą nagrodę za film o przestrzeni miejskiej pt. *Struktura i jej wnętrze, kontekst przeżycia*, na międzynarodowym konkursie: 13 th IFHP International Film/Video Competition, IFHP Congress In Tianjin P.R. Of China. (załącznik tom II, 12.1)

Patrząc wstecz, zawsze próbowałam zdefiniować nurtujące mnie pojęcie emocji w przestrzeni urbanistycznej. Traktowałam je jako mój indywidualny dialog z przestrzeniami miejskimi. Początkowo przybliżałam znaczenie emocji, opisując kontekst przeżycia zauważony w przestrzeni urbanistycznej, następnie porównywałam emocje wywoływane przez przestrzenie urbanistyczne z tożsamością miejsca. Na każdym etapie badań towarzyszył mi rysunek. Pomagał mi zrozumieć znaczenie emocji w odbiorze przestrzeni miejskiej.

3.2. STRATEGIA ARTYSTYCZNA

Ostatnimi czasy znacząco wzrosła rola sztuki w przestrzeni miejskiej. Miasto stało się wyzwaniem dla artystów. Działania artystów służą polepszeniu estetyki i jakości życia w mieście. Wkomponowanie sztuki w codzienne otoczenie pozwala docenić istotne wartości tkwiące w przestrzeniach miejskich. Powiązanie sztuki z urbanistyką nie jest przypadkowe. Zarówno sztuka jak i proces kreacji urbanistycznej, w tym rewaloryzacja, mają za cel poprawę estetyki i jakości przestrzeni miejskiej. Zadaniem rewaloryzacji jest przywracanie rzeczywistej wartości przestrzeniom urbanistycznym, a rolą artystów jest pomoc w doszukiwaniu się tożsamości tych miejsc. Obecnie współczesną sztukę, stosowaną w przestrzeni miejskiej, można podzielić na trzy zasadnicze grupy:

„1. „Art in public places”: sztuka w miejscach publicznych, np. rzeźba umieszczona na placu. Celem jej jest cieszyć oko przechodnia, uatrakcyjnić przestrzeń miejską.

2. „Art as public space”: sztuka jako przestrzeń miejska. Patrzenie na sztukę jak na przestrzeń miejską. Kluczem jest tutaj aktywna rola miejsca lokalizacji dzieła, które staje się częścią przestrzeni miejskiej. Dążeniem twórczym jest zapomnienie o istnieniu „przestrzeni muzealnej”.

3. „Art in the public interest”: sztuka realizowana w interesie publicznym. Sztuka pojmowana jako działanie mające zwrócić uwagę lub rozwiązać dany problem, a twórca – artysta staje się „pośrednikiem”¹.

Przyjmując tę klasyfikację osadzania się współczesnej sztuki w przestrzeni miejskiej za słuszną, dochodzę do wniosku, że moja twórczość odnajduje się w trzeciej grupie. Swoimi pracami pragnę zwrócić uwagę na istotny problem i zmierzyć się z jego rozwiązaniem. Koncentruję uwagę na dialogu zachodzącym pomiędzy przestrzenią urbanistyczną a jej użytkownikiem. Dialog ten nazywam emocjami. Przyjmując teorię Emmanuela Levinasa, który dialog interpretował jako relację „twarzą w twarz z Innym”. Dialog ten pozwala nam na bycie autentycznymi. Wiek XX zmienił interpretację: celem jest wsłuchanie się w „Innego”. W moim rozumieniu i przekonaniu, tym „Innym” jest przestrzeń urbanistyczna, w której żyjemy i w której przemianach uczestniczymy.

„Skoro inny patrzy na mnie, to jestem za niego odpowiedzialny, nawet jeśli w jego oczach nie podjąłem żadnych zobowiązań..”²

Dostrzeżone emocje zapisuję za pomocą materialnej formy w przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej miasta. Zatem jestem artystą-pośrednikiem. Uprawiany zawód architekta i urbanisty pomaga mi realizować pełny proces kreacji przestrzeni, począwszy od zamysłów konceptualnych po efekt końcowy - realizację dzieła w konkretnej przestrzeni miejskiej.

¹ Folta M., Street art a estetyka miejskich przestrzeni publicznych, Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych, Przestrzeń Społeczna nr 2/2014 (8), Uniwersytet Śląski w Katowicach, Katowice, 2014; Kwon M., Public Art and Urban Identities (For Hamburg: Public Art and Urban Identities, 1997), źródło: <http://eipcp.net/transversal/0102/kwon/en/> [dostęp: 31.03.2016]; Dziamski G., Artystyczne interwencje w przestrzeń miejską, [w:] E. Rewers (red.) Miasto w Sztuce – Sztuka Miasta, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, Kraków 2010, s. 285-312.

² Krowczyńska D., Tożsamość według Levinasa, Twórczość, 1997, nr 7, s. 127.

Podjęmowane przeze mnie działania kreacyjne podejmują tematy związane z odbiorem przestrzeni urbanistycznej, z dialogiem zachodzącym pomiędzy użytkownikiem przestrzeni a odbiorcą. Obserwuję przestrzeń, nawiązuję dialog, oceniam własne emocje następnie zapisuję efekt w materii budowlanej.

Taki sposób kreacji, interesował mnie już od czasów studenckich.

Nie jestem artystką malującą obrazy, nie jestem artystką tworzącą w zaciszu pracowni, wystawiającą swoje dzieła w galeriach. Nie posiadam takiego wykształcenia. Postanowiłam zostać inżynierem - artystką. Obserwuję rzeczywistość, zauważam ulotne wartości w przestrzeni urbanistycznej, zapisuję własne emocje i buduję z nich rzeczywistą materię, w celu kontynuacji opowieści o przestrzeni. Przeprowadzam kreację artystyczną poprzez proces projektowy, trudny etap uzgodnień a następnie nadzoruję budowy, aby w efekcie końcowym podelektować się następną, zrealizowaną ścianą w strukturze urbanistycznej. Zobaczyc jak rzuca cień. Nawiązać dialog.

Moja działalność artystyczna to wrażliwość spostrzegania ulotnej wartości, uznanej przez mój światopogląd za godny podkreślenia, potrzeba cytowania tej wrażliwości za pomocą środków wyrazu dostępnych architektom i urbanistom, w celu wzmocnienia wyjątkowości i tożsamości przestrzeni miejskiej.

3.3. UZASADNIENIE PODJĘCIA TEMATU - EMOCJE

Motto

„Kiedy myślę o architekturze, w mojej głowie wyłaniają się obrazy. Wiele spośród tych obrazów ma związek z moim wykształceniem i pracą architekta. Zawiera się w nich fachowa wiedza architektoniczna, którą z biegiem czasu miałem okazję zdobyć. Inne obrazy łączą się z moim dzieciństwem. Przypominam sobie ten okres w życiu, kiedy ulegałem oddziaływaniu architektury, nie zastanawiając się nad nią. Wciąż jeszcze mam wrażenie, że czuję w ręce klamkę, ów uformowany jak grzbiet tyżki kawałek metalu. Chwytałem ją, wchodząc do ogrodu ciotki.”³

„.....Kiedyś byłam małą dziewczynką. Było to tak niedawno. Szłam ulicą mojego dzieciństwa. Pamiętam to była ta sama, po której biegłam i zbierałam kasztany. Kasztanowe kasztany, duże, wygrzane na słońcu. Wówczas drzewa wydawały mi się takie olbrzymie. Nie można było zobaczyć ich szczytów. Rzuciły cienie, które wspinały się na ściany pobliskich domów. Idąc ścieżką potykałam się o wychodzące z ziemi korzenie. Pamiętam zaboląta mnie noga. Szłam wzdłuż drewnianego płotu. Ręką mogłam dotykać sztachet. Musiałam uważać na wystające sęki. Ścieżka była nierówna. Wita się pomiędzy trawnikiem a ścianami domów i płotów. Było ciepłe popołudnie. Przez otwarte okna dobiegały zapachy obiadów. Spieszyłam się, biegłam, znowu się potknęłam, pobiegłam dalej. Nie wiem dlaczego się spieszyłam, tego nie pamiętam? Może się bałam,

³ Zumthor P., Myślenie architekturą, Karakter, Kraków 2010, s. 7.

że wszystko to, może mi zniknąć, że się obudzę. To nie był sen, przecież bolała mnie noga. Te głupie psy biegły jak oszalałe, one też mnie poznały. Jeszcze tylko chwila i już zobaczę te drzwi, z którymi zawsze miałam tyle kłopotu. Klamka będzie stawiała opór, poradzę sobie. Będę musiała uważać na stopień, był utamany z prawej strony. Nie pamiętam kto go zespót? Wchodzę na trawę, trawa jest wilgotna. Tutaj zawsze czułam chłód w stopy. Gdzie są stokrotki? One zawsze rosły w tym miejscu. W ogrodzie było ich zawsze więcej. W stokrotkach mieszkają ślimaki. Mijam stary pień. Mam ochotę na nim usiąść, nie mam czasu. Muszę się spieszyć. Ona na mnie czeka, na pewno się niecierpliwi. Jeszcze chwila i zaraz tam wejdę. Będzie na pewno zła, że się spóźniłam....."⁴

Dlaczego pozwoliłam sobie na taką zuchwałość umieszczania mojego cytatu opisującego przeżycia spacerującej dziewczynki ulicą dzieciństwa, tuż za cytatem Petera Zumthora? Po przeczytaniu Jego książki „Myślenie architekturą”, nie mogłam już uwolnić się od emocji.

Od tego czasu minęło wiele lat, a ja nadal zbieram kasztanowe kasztany ...

„Odczuwać przestrzeń poprzez skojarzenia, poprzez dochodzące odgłosy, dotyk materii, zniewalający zapach. Czyż nie tak powinniśmy reagować na przestrzeń urbanistyczną, w której żyjemy?

Oprócz podstawowych porządków kompozycji, znanych reguł funkcji, istnieją jeszcze inne, zapomniane, nadane nam przez naturę. Są to zasady podyktowane naszymi zmysłami i uformowane żywiołami, które nas otaczają.”⁵

Dzisiaj jestem architektem i urbanistą, jednak odkąd pamiętam, interesowała mnie przestrzeń miejska, w której mieszkam, która mnie otacza i której codziennie doświadczam. Od zawsze interesowała mnie dwoistość struktury urbanistycznej, ta oczywista, widoczna oraz ta ukryta pod kurtyną emocji i wrażliwości użytkownika przestrzeni miejskiej.

Zdobywając dyplom inżyniera architekta bardzo chciałam kreować przestrzeń, a jednocześnie chciałam ją opisywać, doświadczać inaczej. Plany urbanistyczne nie były w stanie przekazać zauważonej wartości. Wydawały się za płaskie. Próbowałam więc tę przestrzeń analizować, następnie zapisywać. W tym celu poszukiwałam własnych, autorskich form tych zapisów. Zaczęłam opisywać przestrzeń, wykorzystując słowo pisane, film, a szczególnie rysunek.

„Lecimy nad miastem, przyglądamy mu się z góry, widzimy strukturę bardzo mocno ukształtowaną, bezduszną, w której wszystko wydaje się być podporządkowane sztywnym regułom.

Wskakujemy do niej, stoimy na poziomie trawników i co widzimy?

Widzimy człowieka, który na nas patrzy.

My też na niego patrzymy, widzimy Jego cień jaki On rzuca na chodnik.

Jego cień zazębia się z naszym cieniem.

⁴ Błęszyńska E., Struktura i jej wnętrze. Kontekst przeżycia, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice, 1999, s. 96.

⁵ Błęszyńska E., Struktura i jej wnętrze. Kontekst przeżycia, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice, 1999, s. 1.

Przed chwilą naszego cienia jeszcze nie było.
Istniejemy, jesteśmy już w tym mieście.
Żyjemy, funkcjonujemy, czujemy, robimy ślady.
W naturze człowieka jest obserwowanie, wyciąganie wniosków,
głoszenie prawd i zostawianie śladów.
Każdy chce zostawić rysę na tej już zarysowanej tablicy. Wszystkie
istoty żywe pragną tego całą swoją mocą, całą swoją tajemnicą.
Wejźdźmy w strukturę miasta tętniącego życiem.
Zagubienie, agresja, strach.
Symbol, struktura.
Ściana, przestrzeń.
Miasto- tempo -pogoń, stres, obsesja..... .
Łatwość przyjmowania cudzych zachowań, brak indywidualności,
agresja zwalczająca tradycje.
" Wstawanie - bezmyślność, zasypianie, głęboki pesymizm obłożny
cynicznym uśmiechem, życie prywatne obwarowane kamiennym
murem.
Jeżdżące samochody, startujące samoloty, nieustanny ruch.
Ludzie śpią na zmianę, jedzą na raty.
Wyobraźmy sobie taką sytuację.
Jesteśmy w teatrze, spektakl się kończy, wyciszają się ostatnie oklaski,
budzą się nowe stuki, szmery wywołane powstawaniem widzów,
wszyscy się zbierają, podążają ku wyjściu, oprócz nas.
My zostajemy na chwilę, zastanawiamy co dzieje się w tym momencie
za kurtyną.
Czy wszystko zamiera?
Czy tylko zasypia do następnego spektaklu?
Światła gasną, ławki pustoszeją, kurz opada do momentu kiedy
ponownie kurtyna poderwie się do góry, zapada głęboka cisza.
Słyszemy własne myśli.
I co wówczas dzieje się za kurtyną ?
Wróćmy teraz do architektury.
Czy ktoś zastanawiał się co dzieje kiedy po ulicach nikt nie spaceruje,
kiedy nie ma tam nikogo?
Kiedy te ulice są puste, uśpione domy obcują same ze sobą.
Wówczas wszystko wydaje się mroczne, niebezpieczne, tajemnicze.
Człowiek żyjący u schyłku dwudziestego pierwszego wieku czegoś
oczekuje od przestrzeni, w której istnieje, która go otacza.
Świadomie bądź nie, identyfikuje się z nią. Wie lub nie wie, że to co go
otacza w pewien sposób go ogranicza ale dzięki temu zyskuje
bezpieczeństwo.
To co opisują jedni sami wyczuwają intuicyjnie inni natomiast przyjmują
zupełnie nieświadomie.
Rodzimy się w przestrzeni ograniczonej, akceptujemy ją.
Przyzwyczajamy się do niej, czasami się jej uczymy, staramy się ją
zrozumieć, bądź nie. Niektórzy uczą się jej poznawać, zrozumieć a
potem kreować.
Analizując życie poszczególnego człowieka można zauważyć iż każdy
posiada zdolność kreowania przestrzeni wokół siebie.
Chce czy nie chce robi to w jakiś swój określony sposób np. bałagani.
Oczy, nimi patrzymy, spoglądamy, obserwujemy, widzimy to co
chcemy zobaczyć i to czego nie chcemy widzieć. Nasze oczy są
naszym najprostszym łącznikiem ze środowiskiem, w którym żyjemy.
Kto nas nauczył odbierać przestrzeń tak jak ją odbieramy?
Natura podpowiada nam żeby bać się otwartych przestrzeni, unikać
ich.
Dlaczego ją ograniczamy?

*W naturze człowieka jest wybieganie myślami w przyszłość bądź też cofanie się w przeszłość, rozgrzebywanie jej, w zależności od predyspozycji danej osoby.
Zatrzymanie w czasie jest dość trudne ale to ono daje nam gwarancję poczucia bezpieczeństwa.
Dlatego też tworzymy ściany, zamknięcia, przymknięcia, przejścia.
Wszystko to po to aby poczuć odrobinę stałości, podelektować się nią na tyle aby potem z wielkim łomotem uciec do następnej stałości.
Wyobraźmy sobie teraz przestrzeń.
Czy jest to niekończąca się nieskończoność ?
Nie, musimy ją trochę urealnić. Już samo jej opisywanie to czyni.
Nie będą do dymy, szumy, pary.
Będzie to idealne wyważone połączenie w naszej wyobraźni majowej łąki, kwitnącej stokrotkami, głębi oceanu z uśpionymi wirami, przejrzystości kryształu i wieczności natury.
I w tej oto urealnionej przestrzeni zatrzymuje się człowiek po to aby wybudować ścianę, która zapewni mu odczucie bezpieczeństwa.
Jeden człowiek - jedna ściana.
Dwoje ludzi - dwie ściany .
Troje ludzi - trzy ściany ... " .⁶*

Przeźnięć postrzegana jest wielowątkowo z uwagi na interdyscyplinarne rozumienie jej charakteru i cech. Oceniana jest pod kątem m.in.: kompozycyjnym, funkcjonalnym, społecznym, ekonomicznym. Opisywana jest przez: architektów, urbanistów, artystów, socjologów, ekonomistów, geografów i innych. Prowadzone badania naukowe i doświadczenia projektowe wzbogaciły moje rozumienie przestrzeni, pozwalając na równoczesne wzbogacenie warsztatu projektowego. Skoncentrowałam uwagę na niezwykle istotnym zagadnieniu jakim jest „dialog” zachodzący pomiędzy użytkownikiem a przestrzenią urbanistyczną, pomiędzy człowiekiem a jego otoczeniem. Efektem tego dialogu stały się dla mnie emocje wywoływane faktem przebywania w strukturze miejskiej oraz jej zmysłowego doświadczenia. Moje badania nad przestrzenią urbanistyczną miały na celu wykorzystanie wartości i towarzyszących poznawaniu – emocji, w budowaniu wyrazistości uformowanej przestrzeni miejskiej w opracowanych projektach.

Początkowo te ukryte wartości przestrzeni urbanistycznej, a szczególnie wzbudzone emocje, nazywałam kontekstem przeżycia. Zastanawiałam się jak uwzględnić potrzeby człowieka zmieniające się wraz z rozwojem cywilizacji, związane z przestrzenią miejską, tak aby nie zerwać z tradycją. Cały proces badawczy opisałam we wspomnianej książce pt. *O architekturze przestrzeni, wnętrza - kontekst przeżycia*. ((załącznik tom II, 1.7)

Następne doświadczenia badawcze, projektowe, obserwacje rzeczywistości, skłoniły mnie do nazwania tego zjawiska tożsamością miejsca, sformułowania własnego rozumienia tożsamości miejsca. Rozważania teoretyczne wraz z opisami moich praktycznych projektów, gdzie zawarłam swoje poszukiwania graficznego zapisu emocji, są treścią następnej mojej książki pt. *Tożsamość miejsca w urbanistce*. Monografia ta zawiera poszukiwania konkretnych przełożeń subiektywnej i ulotnej tożsamości miejsca na pragmatyczną rzeczywistość urbanistyczną.

⁶ Elżbieta Bleszyńska, Miasto, International Society of City and Regional Planners, XXXth ISO-CARP Congress Prague-Czech Republic (4-10 September 1994 r)

3.4.OPIS PROJEKTU "EMOCJE"

Zgodnie ze wskazaniem osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 196, poz. 1165) do oceny przedkładam projekt pt. „Emocje”.

Dobór prac w ramach projektu został podyktowany przeprowadzonymi badaniami nad sposobami oceny i zapisu emocji w projektowaniu przestrzeni urbanistycznej.

Projekt pt. „Emocje” składa się z trzech części:

I. Zasadniczą częścią projektu jest monografia pt. „Tożsamość miejsca w urbanistyce”, Wydawnictwo Naukowe ExMachina, Katowice 2013, ISBN 978-83-61137-99-3, (załącznik I)

Dwa uzupełniające opracowania, należące do projektu to:

II. Wybrane, autorskie projekty dotyczące konkretnych przestrzeni miejskich, pokazujące sposób zapisu emocji w koncepcjach urbanistycznych. (załącznik II)

Praca ta jest uzupełnieniem monografii. Zawiera rysunki pokazujące mój dialog z przestrzenią, mój sposób postrzegania i odbierania przestrzeni urbanistycznej.

III. Film pt. Żywioty

Film rysunkowy jest uzupełnieniem treści monografii oraz autorskich koncepcji projektowych, o wrażenia niemożliwe do pokazania za pomocą słowa pisanego oraz grafiki stosowanej do projektowania. (załącznik III)

3.4.1.MONOGRAFIA, ELŻBIETA BŁESZYŃSKA, TOŻSAMOŚĆ MIEJSCA W URBANISTYCE

Wydawnictwo Naukowe ExMachina, Katowice 2013, ISBN 978-83-61137-99-3, s. 246.

Książka została wydana w nakładzie 100 egz. (załącznik I)

Celem napisania pracy pt. *Tożsamość miejsca w urbanistyce* jest pokazanie sposobu autorskiej interpretacji związków zachodzących pomiędzy użytkownikiem i obserwatorem przestrzeni miejskiej a tą przestrzenią. Celem jest także propozycja sposobu przełożenia subiektywnych emocji oraz ulotnej wartości tożsamości miejsca na pragmatyczną rzeczywistość architektoniczno-urbanistyczną. Ta rzeczywistość jest dla autorki obszarem poszukiwań. Wprowadzenie elementu emocji do postrzegania i projektowania przestrzeni miejskiej, obok wielopłaszczyznowych oraz interdyscyplinarnych badań (np. ekonomicznych, społecznych i stricte przestrzennych) jest według autorki niezwykle istotne. Obserwacje podejmowanych działań artystycznych w miejskich przestrzeniach są wyrazem emocjonalnego

dialogu z tymi przestrzeniami. Tendencje budowania wyrazistej i tożsamej przestrzeni miejskiej przez poszukiwania relacji: przestrzeń, miejska – sztuka, podejmowane w środowiskach artystycznych, ale także przez architektów, odpowiadające na coraz większe społeczne zapotrzebowanie, upewniły autorkę o słuszności podjęcia tematu. Każda z definicji tożsamości miejsca jest subiektywna, ale zawsze podkreśla wyjątkowość i niepowtarzalność i w dużej mierze jest podbudowana wrażliwością autora. Przytoczone w monografii teorie z większym lub mniejszym entuzjazmem podkreślają rolę ludzkich zmysłów. Dzięki zmysłom istnieje sztuka, to dzięki nim także istnieje architektura. Opisany stan wiedzy, podbudowany obserwacjami autorki oraz postawiona – w efekcie - udowodniona hipoteza badawcza ma na celu przekonanie architektów do wykorzystywania proponowanych sposobów zapisu emocji w projektowanych przez nich budynkach oraz do budowania architektoniczno-urbanistycznej relacji przestrzeń – emocje użytkownika tej przestrzeni.

Przeżycia związane z obserwacją ciekawych, często zdegradowanych miejsc, pobudziły autorkę do zadawania pytań w kwestii wartości obserwowanej przestrzeni. Bazując na stanie wiedzy, zainteresowaniach, odbytych podróżach, doświadczeniach projektowych i na swoich przemyśleniach, autorka zbudowała własną definicję pojęcia tożsamości miejsca. Badania tożsamości miejsca w urbanistyce autorka przeprowadziła, naświetlając go z trzech punktów widzenia: behawioralnego, historycznego oraz prawnego. Wnioski wynikające z obserwacji cyklicznych wystaw Biennale w Wenecji, analiza Kart Ateńskich oraz prawnej, polskiej rzeczywistości przyczyniły się do nadania pojęciu tożsamości miejsca konkretnego przeznaczenia, konkretnej roli – osadzenia tego pojęcia w rewaloryzacji. Autorka przez swoje rozważania i poszukiwania próbuje wskazać odpowiednią drogę projektową, bezpieczną dla delikatnej materii jaką stanowi tożsamość miejsca przy jej analizowaniu i projektowaniu.

Praca zbudowana jest z dwóch części. Pierwsza część – teoretyczno-refleksyjna jest podbudowana analizami stanu wiedzy na temat tożsamości miejsca. Uzasadnia zasadność i nadaje rangę określaniu emocji, znaczeń, symboliki w przestrzeni urbanistycznej, w relacjach z innymi pojęciami urbanistycznymi. Ukazuje także powiązania tej problematyki w strukturze badań urbanistycznych. W rezultacie została zaprezentowana autorska metoda zastosowania zdefiniowanego w pracy pojęcia tożsamości miejsca w kreacji przestrzennej.

W drugiej części pracy zostały przedstawione autorskie projekty rewaloryzacji, niektóre zrealizowane, które w procesie tworzenia koncepcji uwzględniały poszukiwanie istotnych wartości dla danych miejsc w przestrzeniach miejskich, godnych zaadaptowania w procesie kreacji tych miejsc. W efekcie badań i przeprowadzanych analiz, w poszczególnych przykładach została sformułowana wspólna zasada pomagająca wydobywać istotne wartości budujące tożsamość tych miejsc. Tematy projektów dotyczyły przestrzeni górnośląskich miast, z różnych części tego regionu. Dobór tych przykładów wynika z różnej wielkości miast, problemów spowodowanych obecnymi przemianami gospodarczymi miast górnośląskich oraz dowodzi potrzeby podkreślania rangi tożsamości miejsca w procesach urbanistycznych w różnych skalach badań przestrzeni miejskiej.

Podsumowując: czy zaprezentowane w monografii badania wartości tkwiących w tożsamości przestrzeni miejskich i zastosowanie wynikających z nich wniosków w analizowanych przestrzeniach urbanistycznych zaproponowanych przez autorkę, są słuszne? Czy zastosowana symbolika przekazu wyrażająca emocje projektach jest komunikatywna? Autorka zakłada że zaprezentowany sposób analiz i rozumienia problemu jest istotny dla pozytywnych przemian przestrzeni miejskich.

3.4.2. PROJEKTY

(załącznik II)

Wybrane autorskie projekty pokazują sposób zapisu emocji w analizowanych przestrzeniach. Celem takiego rodzaju graficznych zapisów w projektach jest zbudowanie koncepcji, która zdaniem autorki wpisuje się w trafniejszy sposób do analizowanej przestrzeni. Projekty są uzupełnieniem treści analitycznych monografii. Zaproponowana grafika pokazuje dialog autorki z przestrzenią, sposób postrzegania i odbierania przestrzeni urbanistycznej. Dialogowi występującemu pomiędzy autorką a przestrzenią, zauważone wartości oraz konflikty, wywołały emocje. Grafiką koncepcji autorka próbuje zapisać ten stan.

Zostały przytoczone koncepcje architektoniczne i urbanistyczne, z których niektóre zostały zrealizowane i są użytkowane. Załączono 12 prac - niektóre są celowym powtórzeniem przykładów z poprzedniej monografii pt. *Tożsamość miejsca w urbanistyce*, tutaj jednak są rozbudowane o pokazanie zapisu dodatkowego aspektu, towarzyszącemu budowaniu koncepcji - emocji.

3.4.3. FILM PT. ŻYWIOŁY Z RYSUNKAMI

(załącznik III)

Analizy towarzyszące odkrywaniu tożsamości przestrzeni, a szczególnie emocje doświadczane w trakcie jej obserwacji, nie zawsze udaje się zapisać za pomocą słowa lub rysunku. W tym celu zaproponowano autorski film pod nazwą *Żywioły*.

Film rysunkowy jest uzupełnieniem takich wrażeń, które w opinii autorki, treść książki nie przekazała, a grafika ukazująca sposoby zapisu emocji w tworzeniu koncepcji nie oddały.

4. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TWÓRCZA PRZED UZYSKANIEM STOPNIA DOKTORA

Autorka jest absolwentką Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Studia na Wydziale Architektury, na kierunku „Architektura i Urbanistyka” ukończyła w 1992 roku. W dniu 04.12.1992 roku obroniła dyplomową pracę magisterską, której promotorem był prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek. Tytuł pracy dyplomowej brzmiał: *Projekt centrum handlowo-usługowego w Katowicach. Czwarty wymiar*. Studia ukończyła z wynikiem dobrym, uzyskując tytuł magistra inżyniera architekta-urbanisty.

W czasie studiów, od czwartego roku, autorka otrzymywała stypendium naukowe. Była członkiem grupy studenckiej, która uczestniczyła w wymianie naukowej ze School of Architecture, The University of Sheffield w Wielkiej Brytanii, której opiekunem naukowym był prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek. W trakcie tej wymiany zapoznała się z metodami kształcenia uczestniczyła także w objeździe studenckim śladami secesji angielskiej. Na czwartym roku studiów angażowała się w konkursy międzynarodowe, organizowane przez pracowników Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej. Wraz z grupą studencką pod kierunkiem dr inż. arch. Stanisława Lessaera i dr inż. arch. Marka Gachowskiego zdobyła wyróżnienie grupowe w międzynarodowym konkursie na opracowanie koncepcji zagospodarowania terenów po byłych dokach w Duisburgu, w Niemczech. Na piątym roku wraz z grupą studentów uzyskała wyróżnienie Towarzystwa Urbanistów Polskich za projekt urbanistyczny ukazujący walory krajobrazowe Jury Krakowsko-Częstochowskiej pod kierunkiem mgr inż. arch. Barbary Stankiewicz.

Autorka, od czwartego roku studiów zdobywała pierwsze doświadczenia zawodowe w pracowniach architektonicznych, prowadzonych przez: mg inż. arch. H. Hendla i mg inż. Marka Mizerackiego, gdzie uczestniczyła w pracach projektowych jako asystentka.

1 września 1993 roku autorka podjęła pracę na Wydziale Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, na stanowisku stażysty asystenta w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego, w zespole prof. dr hab. inż. arch. Z. Gądka. Zainspirowana osobowością i dokonaniem naukowymi i projektowymi profesora, zaczęła interesować się przestrzenią urbanistyczną. Również w 1993 roku wzięła udział w międzynarodowym Biennale Architektury w Krakowie. Jej praca konkursowa pt. „Próba lotu” (tom II, załącznik 9.3) dotyczyła zagospodarowania Placu Wszystkich Świętych w Krakowie. została zaprezentowana na wystawie pokonkursowej pt. „Próba czasu” w krakowskim Arsenale, Inna jej praca pt. „Nowa ściana – stare okna”

(tom II, załącznik 1.1) została wystana na konkurs zorganizowany przez ISOCARP w Holandii. Wraz z referatem pt. *Structure versus its content* była głosem w dyskusji na temat struktur miejskich. Rozważania w trakcie pisania artykułu utwierdziły autorkę w przekonaniu, że czas jest jednym z kreatorów przestrzeni miejskiej.

Następną teoretyczną pracą badającą strukturę miejską była analiza śródmieścia miasta Gliwice, wykonana w 1994 roku w ramach badań własnych, zatytułowana „Miejsca magiczne Gliwic”. W pracy tej autorka doszukiwała się wartości definiujących i wzmacniających tożsamość poszczególnych dzielnic miasta.

W 1995 roku uczestniczyła w zespole projektowym prof. dr hab. inż. arch. Z. Gądka, przy opracowywaniu *Studium Śródmieścia Miasta Częstochowy*, gdzie wykonała autorską waloryzację przestrzeni Centrum Częstochowy pt.: „Przeźren i wnętrze. Studium urbanistyczne Śródmieścia Częstochowy z uwzględnieniem postulatów konserwatorsko-historycznych”. W pracy tej analiza przestrzeni została przeprowadzona w kategoriach: publicznych, funkcjonalnych, dominacji, nieprzyjaźni. Współpraca z profesorem ukierunkowała zainteresowania autorki w urbanistyce, pozwoliła jej otworzyć się, poznać drogi poszukiwania wartości w przestrzeniach miejskich. (tom II, załącznik 14.8)

W latach 1994, 1995, 1996 autorka uczestniczyła w warsztatach naukowych *Habitat* (tom II, załącznik 10.2) organizowanych przez prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewa Bacia. Zdobywałam w nich wiedzę, rozwijałam swoje umiejętności projektowe. Kontakty, zdobyta wiedza znacząco rozszerzyła moje horyzonty w kwestii oceny przestrzeni urbanistycznej. Praca zespołowa w interdyscyplinarnych zespołach warsztatowych nauczyła mnie współpracy.

W okresie 1994 -1996, podjęłam dodatkową pracę w wymiarze ½ etatu w pracowni konserwatorskiej i projektowej AKANT+URBI w Gliwicach, w celu poszerzenia praktyki projektowej. W tym czasie opracowałam 11 projektów pod kierunkiem mgr inż. arch. K. Barysza. W ostatnim roku pracy zostałam mianowana na kierownika pracowni projektowej. (tom II, załącznik 15.6)

W 1994 r. podjęłam studia podyplomowe na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki, na Wydziale Architektury, w Instytucie Architektury Krajobrazu. 28 stycznia 1995 roku, po obronie pracy dyplomowej uzyskałam świadectwo z wynikiem bardzo dobrym. Kontakt ze środowiskiem krakowskim znacząco pomógł ukierunkować i poszerzyć wiedzę autorki na temat krajobrazu miasta. (tom II, załącznik 15.7)

W 1997 roku, wraz z mgr sztuki Tomaszem Kocłęgą (20%), (załącznik tom II 9.6), opracowałam projekt zagospodarowania Placu J. Piłsudskiego z koncepcją Pomnika Niepodległości i otoczeniem urbanistycznym. Praca została nagrodzona II nagrodą na konkursie zorganizowanym przez Zarząd Stowarzyszenia Architektów Polskich i wzbudziła zainteresowanie, opisywane w gliwickich mediach. Ulotność

spadających liści była natchnieniem do zaproponowanej koncepcji pomnika.

W 1998 roku, z udziałem mgr inż. arch. Aliny Pancewicz(33.3%) i mgr inż. arch. Katarzyny Mazur (33.3 %), została opracowana koncepcja pt. „Kraków frontem do Wisły”. Praca ta była owocem poszukiwań autorki sposobów przełożenia wartości miejsca na jego kreację i była eksponowana na VII Międzynarodowym Biennale Architektury w Krakowie.

W okresie 1998-1999 autorka wzięła udział w zespołowym opracowaniu pt. „Zintegrowany System Infrastruktury Przemysłowo-Transportowej Górnego Śląska”. Głównym koordynatorem projektu był mgr inż. arch. Wojciech Czech, opiekunem merytorycznym - prof. dr hab. inż. Marek Sitarz z wydziału Transportu Politechniki Śląskiej w Katowicach. Kierownikiem zespołu, w którym autorka wykonywała powierzone zadania była dr inż. arch. Barbara Stankiewicz. Praca została wyróżniona podziękowaniami: Ministra Transportu i Rektora Politechniki Śląskiej.

W trakcie prowadzonych badań, opracowanych projektów, udziału w konkursach na kreację przestrzeni urbanistycznej autorka przeprowadzała klasycznie przyjęte analizy a jednocześnie badała niematerialne wartości, uznając je za bardzo istotne w procesie kreacji miejskiej. Próbowła zapisywać za pomocą tekstu, rysunku oraz filmu swoje emocje wywołane analizami i odczuwaniem przestrzeni architektoniczno-urbanistycznych.

13.06.1995 roku autorka otworzyła przewód doktorski, którego promotorem został prof. dr hab. inż. arch. Zbigniew Gądek. Roboczy tytuł pracy brzmiał „Znaczenia miejsca w przestrzeni”. W 1996 roku uzyskała środki finansowe na realizację projektu badawczego z Komitetu Badań Naukowych pt.„ Struktura i jej wnętrze”, którego kierownikiem był prof. dr hab. inż. arch. Z. Gądek. Projekt badawczy został zakończony w 1999 roku. Efektem tej pracy była przygotowywana dysertacja doktorska pt: „Struktura i jej wnętrze, kontekst przeżycia”. Z powodu śmierci pana profesora Rada Wydziału Politechniki Śląskiej na posiedzeniu dnia 30 września 1998 roku powołała nowego promotora pracy; został nim prof. dr inż. arch. Stanisław Tomaszek. Pod Jego kierunkiem praca została ukończona i obroniona. Chęć głębszego wy tłumaczenia indywidualnego postrzegania przestrzeni architektoniczno-urbanistycznej spowodowała nakręcenie filmu pt.„ Struktura i jej wnętrze, kontekst przeżycia”. Film ten wzbogacił treść pracy doktorskiej o element behawioralny. (tom II, załącznik 12.1)

5. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA I TWÓRCZA PO UZYSKANIU STOPNIA DOKTORA.

Po obronie pracy doktorskiej w dniu 1 października 2000 roku, autorka została mianowana na stanowisko adiunkta w Katedrze Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Politechniki Śląskiej.

W kwietniu tego samego roku zdobyła indywidualną nagrodę ufundowaną przez mgr inż. arch. Andrzeja Dudę za koncepcję urbanistyczno-architektoniczną Centrum Nowego Miasta w Knurowie. Doświadczenia zdobyte w trakcie opracowywania tej koncepcji

upewniły autorkę w słuszności poszukiwania istotnych wartości emocjonalnych tkwiących w przestrzeniach miejskich, godnych podkreślenia w budowaniu tożsamości miejsc.

W 2000 roku, w czerwcu autorka opracowała program dla projektu badawczego pt. „Uśpiona tożsamość”, złożony w KBN. Projekt został odrzucony. Tezy pracy zakładały znalezienie odpowiedzi na pytanie: czy kanony klasycznej kompozycji w urbanistyce są aktualne w zmieniającej się rzeczywistości i czy spełniają oczekiwania użytkownika przestrzeni miejskiej? Autorka podjęła badania nad tematem zanikających, tradycyjnych elementów architektury w krajobrazie małych miasteczek. W efekcie powstał projekt pt. „Ochrona murków kamiennych w Gminie Ożarówce koło Tarnowskich Gór”.

W 2002 roku autorka uzyskała środki finansowe, które pozwoliły jej wziąć udział w szkoleniu zorganizowanym przez szwedzką organizację Nordic Centre for Spatial Development. W okresie 2002-2003 roku odbyła szkolenie uczestnicząc w kursie „Strategic perspectives and Networking: The Environment as an Asset for Development” organizowanym przez Nordregio- Nordic Centre for Spatial Development w: Gdańsku, Kownie, Daugavpils, Tartu, Helsinkach i w Sztokholmie. W ramach szkolenia zaprezentowała autorski projekt ukazujący problem zanikających, wartościowych kamiennych murów w krajobrazie północnej części regionu górnośląskiego, (załącznik tom II, 15.1) zaproponowała sposób ich ochrony. Prezentacja pracy spotkała się z zainteresowaniem i zyskała pozytywne komentarze uczestników kursu. W maju 2002 roku autorka uczestniczyła w międzynarodowej konferencji pod nazwą „Remaking Cities”, organizowanej przez IFHP, w Ljublanie, w Słowenii. Zainspirowana tematyką poruszaną na konferencji oraz osobą profesora Ranko Radovica, wystąpiła swój film - który zrealizowała przy opracowywaniu rozprawy doktorskiej - na konkurs zorganizowany przez tę organizację. W efekcie, zdobyła II nagrodę na 13th International IFHP Film/ Video Competition w Hadze, w Holandii, zorganizowanym przez 46 th IFHP World Congress in Tianjin w Chinach. Tytuł filmu brzmiał: „Struktura i jej wnętrze. Kontekst przeżycia”. (załącznik tom II, 8.7: 12.1)

W 2001 roku, autorka przygotowała cykl wykładów dla III roku studiów zaocznych z przedmiotu pn. *Projektowanie zespołów mieszkaniowych*, dla opracowania których inspirowała się wykładami prof. dr hab. inż. arch. Zbigniewa Gądka i dr inż. arch. Andrzeja Grzybowskiego. (załącznik tom II, 3.1) W 2003 roku prowadziła wykłady z tego przedmiotu również na studiach dziennych. W 2004 roku przygotowała cykl wykładów pn. „Urbanistyka i planowanie przestrzenne” dla studentów V roku studiów magisterskich Wydziału Budownictwa, które prowadziła do 2012 roku. (załącznik tom II, 3.2) Wieloletni kontakt ze studentami Wydziału Budownictwa pozwolił jej weryfikować teorie urbanistyczne.

Dla doskonalenia pracy dydaktycznej, autorka brała udział w różnego rodzaju warsztatach (załącznik tom II ,X). W 2001 roku, zainspirowana pięknem miasta San Gimignano we Włoszech, prowadziła międzynarodowe warsztaty wspólnie z dr inż. arch. Piotrem Stachurskim. Była opiekunem czterech projektów pt. *The rehabilitation of the Convent of San Domenico in San Gimignano*. Zostały one zaprezentowane na konferencji pt. *The rehabilitation of the Convent of San Domenico in San Gimignano* we Florencji.

W 2003 roku, po przeczytaniu interesującej i inspirującej książki dr sztuki Stefana Pappa pt. *Przestrzeń*, postanowiła nawiązać z Nim

kontakt w celu skonfrontowania swoich poglądów na temat działań kreatywnych w przestrzeni miejskiej. W tym też celu, wraz z dr inż. arch. Markiem Gachowskim, pozyskała środki finansowe z Urzędu Miasta Gliwic na zrealizowanie warsztatów studenckich. Zadaniem warsztatów było uzyskanie rozwiązania istotnego problemu przestrzennego miasta Gliwic, w związku z planowanym wówczas przeprowadzaniem trasy Drogowej Trasy Średnicowej przez śródmieście miasta. W ramach warsztatów prowadzonych przez Stefana Pappa, została opracowana również koncepcja zagospodarowania terenów wokół Parku Chopina w Gliwicach. (*załącznik tom II, 10.6*) Uzyskane efekty warsztatów zostały zaprezentowane i omówione na wystawie zorganizowanej przez władze Urzędu Miasta w ratuszu miejskim. Zdobyte u boku Stanisława Pappa doświadczenia, utwierdziły autorkę w zasadności doszukiwania się wartości niematerialnych, w tym emocji, w kreowaniu przestrzeni miejskich.

W 2005 roku opublikowana została monografia pt. „O architekturze przestrzeni. Wnętrze – kontekst przeżycia” przez Wydawnictwo Politechniki Śląskiej. (*załącznik tom II, 1.7*) Przygotowana na bazie dysertacji doktorskiej monografia uzyskała dwie, pozytywne recenzje: prof. dr. hab. inż. arch. Zbigniewa Bacia i prof. dr. hab. inż. arch. Tadeusza Przemysława Szafera. Uwagi zawarte w recenzjach pomogły w opracowaniu monografii.

Zachęcona owocną współpracą ze studentami, autorka nadal organizowała warsztaty. Aktualne tematy ćwiczeń dostarczały współpracujące z nią samorządy miejskie. Istotne problemy wynikające z przemian gospodarczych miast były i są inspirującymi dla studentów tematami do projektowania. (*załącznik tom II, X*) W 2004 i 2005 roku autorka konsultowała prace studenckie poruszające problemy rewaloryzacji i rewitalizacji obszarów centralnych miast województwa śląskiego: Zawiercia i Łaz. W 2004 roku była także promotorem prac dyplomowych magisterskich, podejmujących tematy rewitalizacji: dyplomu Aleksandry Salachny pt. „Rewitalizacja Jury Krakowsko-Częstochowskiej poprzez projekt ośrodka wypoczynkowego w Kroczykach”, dyplomu Pauliny Wieczorek pt. „Tereny nowych możliwości. Rewaloryzacja terenu po Hucie Silesia w Katowicach”. (*załącznik tom II, X.*)

Z poszukiwań możliwości określenia wrażliwości użytkownika przestrzeni miejskiej oraz sposobów zapisu emocji w przestrzeni urbanistycznej zrodził się kontakt z Akademią Sztuk Pięknych w Katowicach. Autorka, wraz z pracownikami wydziału Grafiki: mgr sztuki Tomaszem Bierkowskim i mgr sztuki Agnieszką Małecką, zorganizowała warsztaty studenckie. Tematem był Rynek w Katowicach, a organizatorem i opiekunem przedsięwzięcia Urząd Miasta Katowice, Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach. Powstały koncepcje, stworzone przez interdyscyplinarne zespoły studenckie. Jednocześnie pracownicy obu Uczelni opracowali własne koncepcje nazwane Projektem Enigma. (*załącznik tom II, 10.7.*) Zostały one opublikowane przez Gazetę Wyborczą i poddane publicznej ocenie mieszkańców Katowic.

Miłym wyróżnieniem dla autorki było otrzymanie Indywidualnej Nagrody Rektora Politechniki Śląskiej stopnia III za osiągnięcia w dziedzinie naukowej, 14 października 2006 roku. (*załącznik tom II 8.10*)

Inspiracja problemami rewitalizacji poznanymi i przetestowanymi podczas organizowanych warsztatów a także podczas kursowych ćwiczeń projektowych ze studentami, wpłynęła na pogłębienie zainteresowań autorki. Również obserwacja doświadczeń architekta, dr hab. Krzysztofa Skalskiego, poznanych podczas studiów

podyplomowych, wpłynęła na poszukiwania pragmatycznych sposobów osadzenia zainteresowań i wniosków dotyczących rewitalizacji przestrzeni miejskich. Badania własne w tym zakresie autorka zaczęła realizować w celu poszukiwania i określenia metody wprowadzenia pojęcia tożsamości miejsca do projektów rewitalizacji w wykonywanych opracowaniach.

W 2005 roku opracowała I Etap programu rewitalizacji dla miasta Zawiercia we współpracy z Agencją Agrotur. Program został zatwierdzony uchwałą Rady Miasta. Zdobyte wówczas doświadczenia z konsultacji z mieszkańcami i władzami miasta, publiczne prezentacje projektu, zachęciły autorkę do dalszych badań.

W 2006 roku przygotowała wniosek do Komitetu Badań Naukowych w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego o przyznanie habilitacyjnego projektu Grant pt. „Tożsamość miejsca przyszłością urbanistyki śląskich miast”. Zamierzeniem pracy było poszukiwanie wartości zatraczonych w przestrzeniach urbanistycznych, śląskich miast. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie.

W 2006 roku autorka opracowała II etap programu rewitalizacji dla miasta Zawiercia. Etap ten również został przyjęty i zatwierdzony uchwałą Rady Miasta. (załącznik tom II, 14.55)

Następnym projektem rewaloryzacji była koncepcja rewitalizacji Rynku w Pyskowicach, wykonana w 2007 roku, dla Urzędu Miasta Pyskowice (autorka mieszka w tym mieście od 1996 roku), (załącznik tom II, 14.59) zatwierdzona uchwałą Rady Miasta.

W 2007 roku została zaproszona Urząd Gminy Włodowice do wykonania modelowej dokumentacji „zajazdu jurajskiego” w ramach projektu „Perła Jury” - II Schemat Pilotażowego Programu Leader. Celem tego projektu było wdrożenie jednolitej wizualnie sieci obiektów gastronomiczno - turystycznych, komponujących się z krajobrazem Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Autorka zaprezentowała wyniki analiz krajobrazu rejonu gminy Włodowice na konferencji zorganizowanej w Włodowicach przez Urząd Gminy Włodowice.

W 2008 roku Władze Miasta Łazy zaproponowały autorce udział w opracowaniu koncepcji rewitalizacji śródmieścia łaz. Od tego czasu do 2013 roku brała ona czynny udział w zmianie wizerunku niedużego, śląskiego miasteczka opartej w studiach i analizach na idei zachowania tożsamości miejsca. (załącznik tom II, 14.88)

W 2008 roku autorka opracowała koncepcję rewitalizacji kompleksu obiektów przemysłowych byłej fabryki sukna, dla Bielskiego Stowarzyszenia Artystycznego Teatru Grodzkiego z siedzibą w Bielsku Białej. Kompleks ten został przeznaczony na potrzeby społeczne, kulturalne, edukacyjne i turystyczne.

Następnym doświadczeniem był opracowany w 2009 roku program funkcjonalno-użytkowy dla koncepcji rewitalizacji przestrzeni publicznej, wraz z rozbudową byłego budynku przedszkola w gminie Ożarówice. Tym razem tematem rozważań były tereny powojkowe w sąsiedztwie lotniska międzynarodowego w Pyrzowicach.

Od 2009 do 2012 roku autorka uczestniczyła w I i w II etapie budowania nowego wizerunku zdegradowanej przestrzeni byłej kopalni KWK Rozbark w Bytomiu. Jest autorką rewitalizacji oraz szczegółowego programu funkcjonalno-użytkowego dla zabytkowego budynku Cechowni oraz budynku administracyjnego wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu. Na bazie jej koncepcji opracowano projekty wykonawcze. (tom II, 14.104)

Za każdym razem, kiedy autorka przystępowała do rozwiązywania zadanego problemu, starała się doszukiwać istotnych wartości związanych z tożsamością miejsca, a zauważonych w

analizowanej przestrzeni. Stosowała współczesne metody adaptacji, dopasowywała je do wymagań rzeczywistości oraz inwestora. Jednocześnie badała możliwości i testowała sposoby zapisu emocji w swoich koncepcjach urbanistyczno-architektonicznych.

Doświadczenia, które zdobyła w trakcie pracy: w dyskusjach z użytkownikami i inwestorami, w prezentacjach koncepcji na forum gmin, pochodzące z uwag oraz zarzutów z jakimi się zetknęła, były dla niej twórcze i do dnia dzisiejszego są bardzo ważne.

W 2008 roku autorka została włączona do zespołu prowadzącego kursowy przedmiot pod nazwą: Rewitalizacja i Rewaloryzacja, a prowadzonego pod kierunkiem prof. dr hab. inż. arch. Krzysztofa Gasidło, gdzie przygotowała jeden z cyklicznych wykładów, dotyczący rewaloryzacji.

W 2009 roku, wraz z zespołem, pod kierunkiem prof. K Gasidło, przygotowała referat pt. „Rewitalizacja i rewaloryzacja urbanistyczna w programie studiów”. (*tom II, 1.12*)

Został on wygłoszony na I międzynarodowej konferencji naukowej z cyklu „Współczesne zarządzanie sprawami publicznymi. Procesy rewitalizacji a rozwój lokalny i regionalny, na Uniwersytecie Jagiellońskim, w Instytucie Spraw Publicznych. Rolą autorki było opracowanie zagadnienia kreacji przestrzeni w procesie rewaloryzacji.

W celu znalezienia odpowiedzi na pojawiające się pytania związane z oceną przestrzeni miejskiej, autorka prowadziła badania własne nad projektem pt. „Tożsamość miejsca przyszłością urbanistyki śląskich miast”. Obserwacja współczesności, zauważone nurty w literaturze dotyczące ocen przestrzeni miejskiej, wpływ sztuki na odbiór miasta, przyczyniły się do włączenia narzędzi właściwych dla działań i teorii artystycznych w przestrzeni miejskiej do badań własnych i praktyki projektowej. Tego rodzaju poszukiwania tożsamości miejsca zostały wzbogacone również analizowaniem badań architektów i socjologów w tym względzie.

Duży wpływ na sposób oceny przestrzeni miejskiej miał udział autorki w cyklicznych wystawach architektury i sztuki - Biennale w Wenecji (lata: 2003, 2004, 2006, 2008, 2009, 2010, 2012). Ta wieloletnia obserwacja, w opinii autorki - zatracania mentalnej granicy pomiędzy architekturą a sztuką zasugerowała jej drogę poszukiwań jaką przyjęła w swoich badaniach nad przestrzenią miejską.

W trakcie prowadzenia badań nad przyznanym projektem badawczym Grant, autorka prezentowała poszczególne etapy badań i swoich rozważań na konferencjach organizowanych przez Wydziały Architektury Politechniki: Krakowskiej, Poznańskiej, Śląskiej, Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie oraz publikowała w wydawnictwach pokonferencyjnych. (*tom II, I*)

W 2010 roku powierzono autorce przygotowanie cyklu wykładów fakultatywnych z przedmiotu pn. „Sztuki plastyczne w przestrzeniach miejskich”, na Wydziale Architektury Wnętrz Politechniki Śląskiej. (*tom II, 3.3*)

W 2012 roku rozpoczęła następny cykl wykładów fakultatywnych, także na Wydziale Architektury Wnętrz, pn. „Struktura wnętrza urbanistycznego”, (*tom II, 3.3*) w przygotowaniu których wykorzystowała teorię wnętrza urbanistycznego, stworzoną przez prof. dr hab. inż. arch. Aleksandra Böhma oraz wnioski z własnej monografii pt. „O architekturze przestrzeni. Wnętrze – kontekst przeżycia”. Prowadząc wymienione wykłady prowokowała studentów do artystycznych działań w zamkniętych przestrzeniach obiektów i otwartych - miejskich. Polegały one na przykład na realizacji tematów: „Żywioty”, „Wnętrze i Ja”, „Dialog”, „Akcent”, przeprowadzonych w

konkretnych wybranych ze studentami przestrzeniach. Prace powstawały w skalach rzeczywistych. Cykle wykładów kończyły się wystawami prac studenckich. (tom II, 3.3, 3.4)

W 2014 roku, wraz grupą studentów Wydziału Architektury Wnętrz (II stopień studiów, II rok) zdobyła wyróżnienie w konkursie „Upgrade” koncepcją ingerencji artystycznej w tkankę miejską dzielnicy Załęże w Katowicach. (tom II, 8.1)

Autorka zrealizowała również fakultet pn. „Identyfikator przestrzenny obiektu”, którego zadaniem było uświadomienie studentom istnienie relacji zachodzącej między funkcją budynku a otaczającą go przestrzenią.

Inspiracją dla autorki stały się także działania podejmowane wraz ze studentami w ramach Koła Naukowego Heterotopia, pod patronatem Katedry Urbanistyki i Planowania Przestrzennego. W maju 2012 roku zorganizowała happening pod hasłem „Zmysły i Żywioty na ulicy Akademickiej”. Założeniem tego projektu było stworzenie z wyłączonej z ruchu samochodowego ulicy, tętniącej życiem przestrzeni publicznej położonej w centrum dzielnicy akademickiej. (tom II, 10,13)

Efektym wymienionych badań i inspiracji, oraz tych, opisanych w projekcie badawczym Grant, jest monografia pt. *Tożsamość miejsca w urbanistyce*, wydana w 2013 roku przez Wydawnictwo Naukowe ExMachina w Katowicach. (załącznik tom II 1.18)

Praca ta jest podsumowaniem, dotychczasowej działalności badawczej autorki zarówno teoretycznej jak i praktycznej.

Obserwacje wystaw Biennale w Wenecji, zarówno te dotyczące architektury jak i sztuki, przyczyniły się do udziału autorki w wystawie prac teoretycznych DIZAJN _ WAWA 2013: koegzystencja czyli problem współistnienia w przestrzeni miasta różnych grup społecznych, o różnym potencjale ekonomicznym, w odmienny sposób manifestujących swoje aspiracje, ale jednak połączonych wspólnotą mieszkańców w granicach tego samego miasta. Zaprezentowała pracę składającą się z pięciu plakatów w formacie A0 . Wzięła również udział w konkursie na kuratorski projekt wystawiany w pawilonie polskim na 15 Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji w 2016 roku. (załącznik tom II, 11.26) Tematem zespołowej pracy było „Doszukiwanie się tożsamości miejsca poprzez kontrast ”, (udział w projekcie: Elżbieta Błęszyńska - 60%, mgr Elżbieta Dębowska – 20 %, Iga Kocłęga – 20%).

Na okres kadencji 2015-2018 zostałam powołana na członka Komisji Urbanistyki i Architektury Polskiej Akademii Nauk (oddział w Katowicach). (załącznik tom II 15.14.)

W pracy zawodowej autorce towarzyszy zawsze rysunek jako środek wyrazu jej przemyśleń, badań, poglądów i praktyki projektowej. Przestrzeń miejska inspiruje autorkę od lat i jednocześnie prowokuje do poszukiwania form zapisu myśli. Poszukując, odnalazła się w budowaniu wyjaśniających jej koncepcje - sekwencji rysunków. Znalazły one odzwierciedlenie również w realizacji rysunkowych filmów animowanych. (załącznik tom II XII.) Rysunki, które tworzy przedstawiają linie, bryły, wnętrza. Rytmem prezentacji, dodaną muzyką, wywołują dodatkowe wrażenia. Stosując tę konwencję, autorka zrealizowała dwa filmy rysunkowe na temat oddziaływania emocji w postrzeganiu przestrzeni miejskich. W rezultacie powstały dwie animacje pt. *Zmysły i Żywioty*.

Wszystkie działania autorki, zarówno naukowe, projektowe jak i dydaktyczne, dotyczą poszukiwań sposobu wyrazu i oceny emocji

urbanistyce i architekturze oraz dotyczą zastosowania w rewaloryzacji przestrzeni miejskich.

6. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

W 2002 roku wzięłam udział w szkoleniu zorganizowanym przez szwedzką organizację Nordic Centre for Spatial Development. W okresie 2002- 2003 roku odbyłam szkolenie uczestnicząc w kursie "Strategic perspectives and Networking: The Environment as an Asset for Development" organizowanym przez Nordregio- Nordic Centre for Spatial Development w : Gdańsku, Kownie, Daugavpils, Tartu, Helsinkach, Sztokholmie. Ukończyłam kurs prezentacją własnego projektu badawczego pt.,, Ochrona murków kamiennych w Gminie Ożarówice, Powiat Tarnowskie Góry na konferencji w Tartu, w Estonii, luty 2003. Problem, który zaprezentowałam wraz z naprawczą metodą wzbudził zainteresowanie i jednocześnie przekonał mnie o słuszności moich działań w temacie poszukiwania wartości miejsca w urbanistyce. (załącznik tom II 15.11)

W maju 2002 roku uczestniczyłam w międzynarodowej konferencji Remaking Cities zorganizowanej przez IFHP w Ljublanie, w Słowenii. Tematyka konferencji zachęciła mnie do wzięcia udziału w 13 th IFHP International Housing and Planning FILM/Video Competition 2002 CITY –STAGE OF LIFE organised in connection with the 2002 46 th IFHP World Congress in Tianjin P.R. of China. Wysłałam na konkurs film pt. Struktura I jej wnętrze. Kontekst przeżycia, który wykonałam w celu uzupełnienia pracy doktorskiej. W rezultacie zdobyłam II nagrodę, wspólnie z włoskim zespołem. (załącznik tom II, 8.7.)

Od 2012 jestem członkiem organizacji Le:Notre Landscape. W dniach 18-21 04.2012 byłam uczestnikiem konferencji Urban or regional landscapes in Anatalya, brałam udział w warsztatach zorganizowanych przez Le:Notre Landscape w Antaly, w Turcji. (załącznik tom II, 15.13)

7. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

Podstawową formą mojej aktywności dydaktycznej są wykłady, ćwiczenia projektowe oraz warsztaty studenckie.

7.1.ĆWICZENIA

(załącznik tom II, IV)

Uczestniczę w różnego rodzaju ćwiczeniach, gdzie – od uczenia podstaw urbanistyki, projektowanie obszarów centralnych,

rewaloryzację, struktury miejskie, rewitalizację, planowanie miejscowe (tom II, załącznik 3) staram się przekazywać swoje doświadczenia zarówno badawcze jak i nabyte w praktyce zawodowej. W procesie edukacji zwracam uwagę na istotne wartości wynikające z uwarunkowań zaproponowanych tematów projektowych. Pomimo rozbieżności skal przedmiotów, w których uczestniczę, istotny nacisk kładę na analizy przestrzeni miejskiej w celu doszukania się wartości miejsca.

W 2012 roku, w ramach sieci tematycznej LeNotre uczestniczyłam w konferencji Thematic Network Project in Landscape Architecture w Antalya, w Turcji. Na konferencji tej wymieniano doświadczenia dotyczące kierunków kształcenia w zakresie architektury, krajobrazu. Brałam czynny udział w pracach sekcji: Urban Design.(załącznik tom II Z 15.13)

W celu zwiększenia zainteresowania wśród studentów kursowych często poszukiwałam aktualnych tematów ćwiczeń, w tym też celu nawiązywałam kontakty z Gminami, inwestorami prywatnymi, organizując konkursy warsztaty studenckie. (tom II, załącznik X)

Od 1996 roku do 2005 roku miałam przyjemność uczyć w Szkole Sztuk Pięknych w Zabrze. Uczestniczyłam w niej od samego początku jej powstania. Prowadziłam przedmioty projektowe i jednocześnie zdobywałam doświadczenie pedagogiczne.: rysunek techniczny, podstawy projektowania oraz dyplomy.(załącznik tom II, 8.8, 8.9)

7.2. WYKŁADY

(załącznik tom II, III)

Pierwsze autorskie wykłady zaczęłam prowadzić w 2002 roku z przedmiotu Projektowanie zespołów mieszkaniowych na III roku, sem.V, początkowo na kursie wieczorowym a następnie na dziennym. Od 2002 do 2009 roku prowadziłam wykłady, przygotowywałam programy oraz tematy ćwiczeń.

W 2004 roku powierzono mi przygotowanie i prowadzenie cyklu wykładów Urbanistyka i planowanie przestrzenne na Wydziale Budownictwa Politechniki Śląskiej w Gliwicach na kursie dziennym i wieczorowym, sem. X. Do 2013 roku prowadziłam je wyłącznie na studiach stacjonarnych II stopnia na sem. III. Celem moim było zaprzyjaźnić studentów Wydziału Budownictwa z urbanistyką.

Za najciekawsze moim zdaniem uważam dwa autorskie fakultatywne wykłady prowadzone na Wydziale Architektury Wnętrz Politechniki Śląskiej.

- *Sztuki plastyczne w przestrzeniach miejskich*. Studia dzienne I stopnia, stacjonarne, inżynierskie rok III, sem. V. W ramach wykładu próbuję odpowiedzieć na zasadnicze pytania:

Dlaczego przestrzeń miejska jest taka ważna?

Co ją buduje i jak się ją ocenia ?

Prezentuję teorie urbanistyki wraz z podstawowymi zasadami

kompozycji. Poszukuję odpowiedzi czym jest sztuka w przestrzeni miejskiej? W tym też celu każdy uczestnik fakultetu wykonuje samodzielnie indywidualną aranżację przestrzenną, która jest prezentowana na końcowej wystawie.

- *Struktura wnętrza*. Studia dzienne II stopnia, rok II, sem.IV, stacjonarne, magisterskie. W celu uzasadnienia rangi wnętrza w przestrzeni urbanistycznej przybliżane są i omawiane współczesne teorie o budowie przestrzeni. Rozważania dotyczą przestrzeni urbanistycznej, struktury urbanistycznej i wnętrza urbanistycznego. W ramach fakultetu każdy z uczestników wykonuje aranżację przestrzenną tłumacząc indywidualną interpretację wnętrza. Fakultet kończy się wystawą prac wszystkich uczestników.

7.3.DYPLOMY

(załącznik tom II, V)

Pełniłam i pełnię rolę promotora dyplomów inżynierskich i magisterskich. Jestem również autorem licznych recenzji prac dyplomowych inżynierskich, magisterskich i po studiach podyplomowych.

8. PRACA ORGANIZACYJNA

(załącznik tom II, XVI)

Od 2015 roku pełnię funkcję członka Komisji Urbanistyki i Architektury Oddziału PAN w Katowicach (tom II załącznik)

Od 2012 roku jestem członkiem międzynarodowej sieci tematycznej o zasięgu światowym - LeNotre.

Wielokrotnie nawiązywałam współpracę z miastami, gminami w celu pozyskania aktualnych tematów w celu przeprowadzania zajęć dydaktycznych: Zawiercie, Łazy, Rudziniec, Gliwice, Świętochłowice, Zabrze, Łaziska.

Organizowałam warsztaty ze studentami. (tom II załącznik X)

Przygotowałam prezentację i reklamę Wydziału Architektury na festiwalu Arterii organizowanej przez Fundację dla Śląska, 2005,

Udzielam się w Komisjach Egzaminacyjnych do oceny sprawdzianu z uzdolnień kandydatów do studiów dla kierunku Architektura i Urbanistyka.

Moje działalności: naukowa, zawodowa, dydaktyczna i organizacyjna została szczegółowo przedstawiona w tomie I i II.

